

Pensioen in Eigen Beheer: wanneer komt de ontknoping nu echt?

Door Poul Gelderloos

Op 17 december 2015 heeft de staatssecretaris van Financiën zijn (langverwachte) brief naar de Tweede Kamer gestuurd met een tweetal oplossingsrichtingen voor het pensioen in Eigen Beheer.

Hieronder geef ik kort weer wat zijn oplossingsrichtingen zijn en hoe zijn tijdpad er uitziet voordat dit mogelijk is. Ik sluit elk van de oplossingsrichtingen af met een aantal aandachtspunten die van belang zijn bij een beslissing van de Directeur-groootaandeelhouder (Dga) over zijn pensioenregeling in Eigen Beheer.

Oplossingsrichtingen

De staatssecretaris van Financiën komt met de volgende twee oplossingsrichtingen:

1. Afkoop van het Pensioen in Eigen Beheer
2. Introductie van het Oudedagssparen in Eigen Beheer.

AD 1. AFKOOP VAN HET PENSIOEN IN EIGEN BEHEER

De mogelijkheid het Pensioen in Eigen Beheer af te kopen, bestaat uit een tweetal stappen.

1. In de eerste plaats worden de pensioenaanspraken verlaagd van de hogere commerciële waarde naar de lagere fiscale waarde. Deze verlaging kan zonder belastingheffing plaatsvinden (er is geen Loon- en Vennootschapsbelasting verschuldigd over de verlaging).
2. Nadat deze verlaging heeft plaatsgevonden, worden de pensioenaanspraken afgekocht. Over deze afkoop is wel loonbelasting verschuldigd. Om afkoop aantrekkelijk te maken, wordt slechts 80% van de fiscale waarde belast op het moment van afkoop. Dat gebeurt tegen het progressieve belastingtarief (maximaal 52%). De BV draagt deze loonbelasting af aan de Belastingdienst en betaalt de Dga het verschil uit tussen de fiscale waarde en de afgedragen loonbelasting. Het aan de Dga uitgekeerde bedrag kan hij naar eigen behoeften aanwenden, bijvoorbeeld vanuit privé weer teruglenen aan de BV.

EEN PRAKTIJKVOORBEELD VOOR AFKOOP VAN PENSIOEN IN EIGEN BEHEER

Een voorbeeld uit de praktijk kan dit verduidelijken. De voorgestelde maatregelen zouden tot de volgende uitkomsten leiden.

	Reservewaarde		Pensioenaanspraken	
	Per 31-12-2014		Ouderdomspensioen	Partnerpensioen
Commerciële waarde	€ 200.000		€ 9.867 pj	€ 6.906 pj
Fiscale waarde	€ 80.176			
1. Verlaging pensioenaanspraken door afwaardering, factor	80.176 / 200.000 = 0,40		€ 3.084 pj	€ 2.159 pj
2. Afkoop pensioenaanspraken, waarde	€ 80.176	€ 80.176	€ 0	€ 0
- Buiten heffing 20%	-€ 16.035			
Loonheffing over	€ 64.141			
- Inhouding loonheffing (52%)		-€ 33.353		
UITKERING per saldo		€ 46.823		

RELEVANTE AANDACHTSPUNTEN BIJ HET NEMEN VAN EEN BESLISSING

Relevante aandachtspunten bij het nemen van een besluit over de toepassing van een dergelijke oplossingsrichting zijn:

- Deze mogelijkheid gaat niet eerder in dan in 2017
- De keuze om te mogen afkopen wordt eenmalig gegeven, bijvoorbeeld alleen in 2017
- Het verschil in belastingtarief in 2017 (52%) en straks na de pensioendatum van de Dga (wellicht 42% of zelfs nog lager)
- De belastingheffing wordt 'naar voren' gehaald: al in 2017 betaalt de Dga de belasting in plaats van vanaf 2030 (de 67-jarige leeftijd van de Dga)
- Het saldo van € 46.823 valt in de vermogensrendementsheffing van Box 3. Jaarlijks betaalt de Dga hierover € 1,2% belasting.

De diverse fiscale gevolgen maken het wenselijk een doorrekening te maken van de financiële gevolgen van een keuze tot afkoop.

- Deze aanpassingen en beslissingen moeten door de BV, de Dga en diens partner worden overeengekomen. Dat heeft zowel betrekking op de verlaging van de pensioenaanspraken (stap 1.) als op de afkoop van de aanspraken (stap 2.).

AD 2. INTRODUCTIE VAN HET OUDEDAGSSPAREN IN EIGEN BEHEER

Bij de invulling van het Oudedagssparen in Eigen Beheer krijgt de Dga de gelegenheid jaarlijks een bedrag te reserveren voor de 'oude dag'. Het te reserveren bedrag wordt bepaald op basis van een staffel.

Daarnaast worden de in het verleden opgebouwde pensioenaanspraken in eigen beheer overgeheveld naar het Oudedagssparen in Eigen Beheer. Hiervoor worden de pensioenaanspraken verlaagd op dezelfde wijze als bij Afkoop van pensioen (stap 1.). De pensioenaanspraken worden dus ook bij deze oplossingsvariant verlaagd van de hogere commerciële waarde naar de lagere fiscale waarde. Deze verlaging kan zonder belastingheffing plaatsvinden (de Dga geen Loon- en Vennootschapsbelasting verschuldigd over de verlaging).

EEN PRAKTIJKVOORBEELD VOOR OVERGANG NAAR OUDEDAGSSPAREN

Voortbordurend op het eerdere voorbeeld leiden deze maatregelen tot de volgende uitkomsten.

	Reservewaarde	Pensioenaanspraken	
	Per 31-12-2014	Ouderdompensioen	Partnerpensioen
Commerciële waarde	€ 200.000	€ 9.867 pj	€ 6.906 pj
Fiscale waarde	€ 80.176		
Verlaging pensioenaanspraken door afwaardering, factor	$80.176 / 200.000 = 0,40$	€ 3.084 pj	€ 2.159 pj

RELEVANTE AANDACHTSPUNTEN BIJ HET NEMEN VAN EEN BESLISSING

Relevante aandachtspunten bij het nemen van een besluit over de toepassing van deze oplossingsrichting zijn:

- Deze mogelijkheid gaat niet eerder in dan in 2017
- Nog niet duidelijk is of het mogelijk danwel verplicht is de afwaardering naar fiscale waarde te laten plaatsvinden als er voor de toekomst verder geen toevoegingen meer wordt gedaan
- De aanpassingen in het kader van de afwaardering moeten door BV, de Dga en diens partner worden overeengekomen.

De (fiscale) gevolgen voor de toepassing van deze mogelijkheid kunnen worden meegenomen in de onder Ad 1. Voorgestelde doorrekening van de financiële gevolgen van een keuze tot afkoop.

Tijdpad staatssecretaris van Financiën

De staatssecretaris van Financiën gaat ervan uit dat hij voor 1 mei 2016 met de leden van de Tweede Kamer overleg heeft gehad over deze oplossingsrichtingen. Voor de zomer 2016 wil hij dan een wetsvoorstel 'ter consultatie' gereed hebben. Het werkveld mag hierop zijn input geven, waarna indiening en behandeling van het wetsvoorstel uiterlijk in december 2016 kan worden afgerond.

De maatregelen/mogelijkheden kunnen dan per 1 januari 2017 ingaan.

